

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2007. október 24.

**RENDÉSZETI
ALAPISMERETEK**

**EMELT SZINTŰ ÍRÁSBELI
ÉRETTSÉGI VIZSGA**

**JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI
ÚTMUTATÓ**

**OKTATÁSI ÉS KULTURÁLIS
MINISZTERIUM**

I.**A) Informatikai alkalmazások használata****10 pont**

1. Mi a különbség a legális és illegális szoftver között? Jelölje az igaz állítást (állításokat)!

- a) Szoftver oldaláról nincs semmi különbség.
- b) Csak törvényi oldalról van különbség.
- c) Semmi, csak az egyiket nem lehet 30 napon túl használni.
- d) Az illegális szoftver használhatatlan.

2. Jelölje az igaz állítást (állításokat)!

- a) Nem sérti meg a szerzői jogokat az a felhasználó, aki biztonsági másolatot készít frissen vásárolt programjáról.
- b) A szerzői jog nem terjed ki a program hálózatos felhasználására.
- c) A shareware programok egy meghatározott ideig ingyen használhatók.
- d) „Házon belül” szabadon másolhatók a programok: ez nem sérti a szerzői jogokat.

3. Hogyan definiálná a backup fogalmát? Jelölje az igaz állítást (állításokat)!

- a) A játékoknál a beállításokat ezzel lehet elmenteni.
- b) A levél melléklet elmentésének a szakszava.
- c) Biztonsági mentés, melyről az állományok teljesen visszaállíthatók.
- d) Hibellenőrzés a tömörített állományoknál.

4. Milyen ortopédiai rendellenességet idézhet elő a nem megfelelő egér?

- a) Semmilyen rendellenességet nem idéz elő.
- b) Ínhüvely-gyulladást.
- c) Ízületi fájdalmat a csuklóban, kézfejen és vállban.
- d) A könyökízület gyulladását.

5. Milyen típusú oltókészülékkel oltjuk az elektromos tüzet?

- a) Homokkal, vízzel olthatjuk az elektromos tüzet.
- b) Áramtalanítás után vízzel oltjuk el az elektromos tüzet.
- c) Csak halongázzal töltött tűzoltó készüléket használhatunk.
- d) Halogéngázzal vagy CO₂-vel töltött készüléket használhatunk.

6. Mi az e-kereskedelem?

- a) Elektrotechnikai üzletben való vásárlás.
- b) Elektromos eszköznek a vásárlása.
- c) Elektronikus úton történő vásárlás, illetve megrendelés.
- d) Earth (Föld), vagyis a bolygót behálózó kereskedelem.

7. Mire van szükség ahhoz, hogy valaki e-kereskedelemben tudjon vásárolni?

- a) Egy számítógépre.
- b) Egy számítógépre és egy modemre, ami a bankkal áll kapcsolatban.
- c) Egy internetre csatlakoztatott számítógépre.
- d) Egy olyan számítógépre, amin van mágneskártya-leolvasó.

B) Pszichológiai, szociálpszichológiai, társadalomismeret, életmód alapfogalmak 20 pont

1. Igaz vagy Hamis állítás? Húzza alá a megfelelőt!

a) Bizonyos népek körében ismeretlen az erkölcsös viselkedés.

Igaz – Hamis

1

b) Erkölcs csak a vallásos emberek között létezik.

Igaz – Hamis

1

c) A felelősség etikája nem kizárólag az elkövetett tettekre, vagy mulasztásokra irányul, hanem a jövőre is.

Igaz – Hamis

1

d) Minden élőlénynek van erkölcsi felelőssége.

Igaz – Hamis

1

2. Melyik állítás helyes az „A” és „B” állítások közül? Húzza alá a megfelelőt!

a)

A) Az etnikum és hazafiság ugyanazt jelenti.

B) A modern géntechnológia felvet erkölcsi kérdéseket is.

1

b)

A) Az állatokkal szemben is van erkölcsi kötelességünk.

B) A környezetvédelem kizárólag gazdasági kérdés.

1

c)

A) Emberi alapjog, hogy az embert semmiféle törvény ne korlátozza.

B) A gyűlöletkeltő beszéd nem tartozhat a szólásszabadság kategóriájába.

1

d)

A) A szülői szeretetben az anyai inkább feltétel nélküli, az apai feltételekhez kötött.

B) Az altruizmus az önzést fejezi ki.

1

3. Definiálja röviden!

Városodás: Az a tendencia, mikor a városi népesség aránya nő.

2

Városiasodás: A település városias jellege emelkedik, pl. nő az emeletes épületek, a kemény burkolatú utak aránya, javul a kereskedelmi ellátás stb.

2

Szegregáció: Az a jelenség, ha egy-egy településen belül a különböző társadalmi rétegek, etnikai csoportok stb. lakóhelye erősen elkülönül egymástól.

2

Slum: A városok, elsősorban nagyvárosok fizikailag leromlott állapotú és szegények által lakott városrészeinek megnevezése.

2

Társadalmi struktúra: Az egyének és társadalmi csoportok közötti viszonylag tartós viszonyok.

2

Egyéniség (individuum): emberek közötti kapcsolatokban megnyilvánuló egyéni, egyik embert a másiktól megkülönböztető vonások (individuális vonások):

2

C) Szöveges feladatok

10 pont

1. Mi a szociálpszichológia, mikor alakult ki, mivel foglalkozik?

Kulcsszavak:

A századforduló körül a pszichológiából alakult ki. A pszichológia a XIX. század közepén, önálló tudománnyá válása idején kifejezetten természettudományként definiálta magát és ezért a kísérleti módszert részesítette előnyben. A szociálpszichológia kialakulásához az a felismerés vezetett, hogy az egyén a nagyobb társadalmi csoportokban másképpen viselkedik, mint elszigetelt egyénként.

2. Mi az előítélet, mi jellemzi, melyek a megnyilvánulási formái, hogyan lehet feloldani?

10 pont

Előítélet:

- Negatív vagy ellenséges attitűd valamilyen csoporttal szemben (DE: van pozitív előítélet is).
- Téves, vagy túl kevés, esetleg torz információra épül.
- Állhat mögötte gazdasági konkurencia, bűnbakelmélet, vagy pusztán konformitás („szokás leszólni őket”).

Megnyilvánulási formái:

1. szóbeli elutasítás
  - pl.: Valaki folyamatosan szidja a rendőröket, de szavaiból kiderül, hogy számos jó tulajdonságú van, amiket az illető rosszul állít be.
2. hátrányos megkülönböztetés
  - pl.: Megkötik, hogy egy állásra milyen emberek jelentkezhetnek.
3. szegregáció
  - Nem járhatnak ugyanabba az étterembe stb.
4. erőszakos támadás
  - Előzménye: szidás.
  - Végző formája: kiirtás.

Feloldása:

- Törvények a szegregáció megszüntetésére (pl. USA: iskolabuszos rendszerrel összekeverték a gyerekeket).
- Azonos pozíció előidézése (ún. pozitív diszkrimináció).
  - Egy idő után a pozitívan diszkriminált csoport tiltakozni kezd ellene, mert e nélkül is képes elérni az adott pozíciót.

3. Ismertesse röviden a pszichoanalitikus (lélekelemző) személyiségmodellt! (Sigmund Freud)
 Kulcsszavak: **10 pont**

A személyiségmodell három részből áll:

Ösztön-én (id)

- Vele születik az emberrel, genetikusan meghatározott.
- A személyiség benne gyökerezik.
- Tartalmazza az ösztönöket.
- A testi és pszichikus működésekben felhasználható valamennyi energia gyűjtőhelye.
- Funkciója, hogy az embert hajtó erőket egyensúlyban tartsa.
- Közvetlen kielégülésre törekszik – az ún. örömelv vezérli.
- Késztetéseinek legfőbb hajtóereje a libidó.

Én

- Az ösztön-Én elágazása, de tőle függetlenül működik.
- Funkciója az ösztön-Én késztetéseinek társadalmilag elfogadható formákba terelése; kompromisszum keresése a belső hajtóerők és a külvilág korlátai között.
- Különböző technikák, pl. áttolás (pl. az apa elleni agresszív indulatokat nem engedi érvényesülni, helyette a hatalmat képviselő személyekre tevődik át az indulat).
- Ha nem tudja szabályozni az ösztönkésztetéseket – belső feszültség, szorongás.
- Ha a feszültség nagyon megnő – az ÉN **érvédő (elhárító) mechanizmusokat** hoz működésbe:

- Tagadás
- Elfojtás
- Reakcióképzés
- Regresszió (visszaesés)
- Projekció (kivetítés)
- Izolációs elhárítás
- Meg nem történtté tevés

Felettes-én

- Énből fejlődik ki.
- Normák, szabályok, erkölcsi értékek, amelyek a társadalommal (főleg szülőkkel) való érintkezés során sajátítódnak el.
- Ideálokat, lelkiismereti funkciót testesít meg.
- Túlzott követelményeket állít az Énnel szemben, az ÉN ezeket a valóság szintjére próbálja szállítani.

Konklúzió: az ÉN az ösztön-Énnel és a felettes-Énnel is konfliktusban van.

Kompromisszumok keresése közben próbálja a lelki egyensúlyt fenntartani.

Értékelési szempontok

1. Mennyire képes logikus, koherens szövegalkotásra?
2. Mennyire képes a megadott témához (problémához) a témától függően pszichológiai, szociálpszichológiai stb. fogalmakat kapcsolni?
3. Mennyire képes a témát (problémát) az életből vett példákkal megjeleníteni?
4. Mennyire képes rendszerezésre, lényegkiemelésre?
5. Mennyire képes önálló kérdésfelvetésre, véleményalkotásra, állítása mellett érvelésre?
6. Mennyire tájékozott a témakörben?
7. Milyenek a tárgyi ismeretei?
8. Milyen mértékű a problémaérzékenysége?
9. Milyen mértékű a kreativitása?
10. Mennyire képes az eset komplex (elsősorban pszichológiai, szociálpszichológiai) megközelítésére, vagyis a tárgy keretében tanultak gyakorlati alkalmazására?

-
11. Mennyire képes etikai vonatkozású kérdésekben a történeti, szociológiai, kulturális és lélektani szempontok érvényesítésére?
12. Mennyire képes elkerülni a vulgarizáló redukciókat: a közhelyes, lapos pszichologizálást, szociologizálást, a közhelyeket, valamint az erkölcsi ítélkezést és a lapos moralizálást?
13. Mennyire képes különböző erkölcsi felfogások felismerésére és értelmezésére?

Értékelési szempontok	A teljesítés szintjétől függően adható pontszám	
	átlagos	átlagon felüli
1		0,5
2	0,5	1
3	0,5	1
4	0,5	1
5	0,5	1
6	0,5	1
7	0,5	1
8	0,5	0,5
9	0,5	0,5
10	0,5	1
11		0,5
12		0,5
13		0,5

II.

Az értékelés a beadott lemez alapján történik. A szaktanár feladata a lemezről a fájlok kinyomtatása, ennek időtartama nem számít bele a vizsga időtartamába.

A pontozást a kinyomtatott papírra kell feltüntetni! A lemez a vizsgadokumentáció része.

20 pont

10 perces másolás

A tervezés az előzetes vezetői döntésekkel kiválasztott végrehajtási változat részleteinek 93 kimunkálása. Célja az egész szervezet, valamint a rendelkezésre álló anyagi-tárgyi	177
eszközök tevékenységének, illetve mozgásának összehangolása a szervezeti cél	254
érdekében. A művelet eredménye a terv, amely tulajdonképpen prognózis. Egyrészt	336
a szervezet és környezet állapotváltozásainak előrelátása egészen a kitűzött cél	417
eléréséig, másrészt a szervezeti tevékenység meghatározott programja.	487
A tervezés és a terv minőségének értékét nem a részfeladatok egyikének-másikának	571
teljesítésén mérhetjük le. Sokkal inkább azon, hogy általa milyen mértékben közelíti	657
meg a szervezet saját célját, s bekövetkeznek-e a valószínűnek tartott állapotok. A	742
megvalósulás lehetősége függ többek között a rendelkezésre álló időtől.	814
Minél összetettebb a környezet hatása a szervezetre, minél bonyolultabb feladatot kell	904
megoldani, annál kevésbé képes a vezetés pontosan meghatározni a bekövetkező	981
eseményeket. Minél távolibb a tervezett esemény, annál kisebb a valószínűsége, hogy	1066
az eredetileg elképzelt módon következik be. Ezért tervez a vezető rövidebb időszakra	1153
részletesebben, mint a távlatiakra.	1189
A tervezés során számolni kell a zavaró tényezőkkel, az előre nem látható	1266
problémákkal. Ezekre az esetekre meg kell teremteni a kiküszöbölés feltételeit. A	1349
tervezés, a tervek készítése az előtekintő munkának csak egyik eszköze. A terv	1431
annyit ér, amennyit megvalósítanak belőle. Ha öncélúvá válik, akkor az ember	1509
felesleges tehernek érzi, kellemetlen adminisztrációs kötelezettségnek tekinti.	1589
A tervszerűség lényege a tudatosság. A tudatosság viszont a gondolkodás sajátossága.	1678
Helyes gondolkodás nélkül elképzelhetetlen a helyes tervezés. Nem a leírt tervet,	1762
hanem – egy nevelési intézményt példaként állítva – a pedagógiai logika	1834
következményeinek megfelelő gondolkodást tartjuk a tervezés eredményének. A	1911
tartalom és forma egységében történő tervezés az egyik alapvető norma. A feladat	1993
kiválasztása viszonylag egyszerű dolog.	2033

Értékelés:

A követelményben megadott leütésszámnak megfelelő másolandó szöveg helyett hosszabb szöveg azért került kitézésre, hogy a jobb képességű tanulók megkülönböztethetők legyenek. A gépirásban szokásos újrakezdés a másolási lehetőség miatt nem megengedhető!

A feladatban megadott beállításokkal a megoldásnak megfelelő írásképet kap a vizsgázó. A bekezdés vége billentyű használata könnyen ellenőrizhető, valamint az is megállapítható, hogy a „kemény enter” („bekezdés vége”) helyett nem használt-e „lágy enter” (shift+enter). „Lágy enterek” használatakor esetenként 2 pont levonás jár!

A megoldásban a soronként megadott leütések számának megállapítása során magyar billentyűkiosztást vettünk figyelembe.

Azon karakterek, amelyek leütéséhez két billentyű egyidejű leütése szükséges, kettővel növelik a leütött karakterek számát. (Nagybetű, kettőspont, idézőjel stb.) Értelemszerűen a szóköz és a „bekezdés vége” is 1-1 karakternek számít.

Ha a vizsgázó nem magyar billentyűzetet használ, a megoldásban megadott karakterértékek növelhetők a fenti elvnek megfelelően (ahány billentyű egyidejű leütése szükséges, a leütésszám annyival növekszik).

☞ Tiltott művelet:

Szóköz ismételt leütésével végzett igazítás. A „bekezdés vége” billentyű indokolatlan használata. Ebben az esetben a feladat 0 pontos!

Leütésszám	Hibaszámtól függő elérhető pontszám				
	20	15	10	5	0
500	-	-	0-1	2	3-
600	-	-	0-1	2	4-
630	-	-	0-2	3	4-
650	-	-	0-2	3-4	5-
670	-	0-1	2-3	4	5-
700	0-1	2	3	4	5-
730	0-1	2	3	4	5-
750	0-1	2	3	4	5-
770	0-1	2-3	4	-	5-
800	0-1	2-3	4	-	5-
830	0-1	2-3	4	5	6-
1000	0-2	3-4	5	5	6-
1170	0-2	3-4	5	6-7	8-
1200	0-2	3-4	5-6	7	8-
1250	0-2	3-5	6	7	8-
1330	0-2	3-5	6	7-8	9-
1400	0-2	3-5	6-7	8	9-
1500	0-3	4-6	7	8-9	10-
1600	0-3	4-6	7-8	9	10-
1700	0-3	4-6	7-8	9-10	11-
1750	0-3	4-7	8	9-10	11-
1800	0-3	4-7	8-9	10	11-
1830	0-3	4-7	8-9	10-11	12-
2000	0-4	5-8	9-10	11-12	13-

Összetett feladat értékelése

11 pont

A)

1. Készítse el a táblázatot Excelben!

2. Számítsa ki függvények segítségével a táblázat üres celláiba kerülő értékeket!

3. Vonal-oszlop 2 tengely diagramtípusban ábrázolja az adatokat! A cselekményszám legyen vonaldiagram a 2. tengelyhez rendelve, a felderített súly oszlopdiagram az első tengelyhez rendelve!

4. Készítsen diagramhoz és a tengelyekhez címet, valamint jelmagyarázatot!

-
5. Jelölje ki a nyomtatási területet úgy, hogy az a táblázatot és a diagramot is tartalmazza! Saját <azonosító_jelét> és a dátumot írja be az élőlábba! Az élőfej közepére írja fel: Az éves kábítószer felderítési adatok!

6. Mentse el a dokumentumot <azonosító_jel_statiztika> néven a lemezre!

B)**9 pont**

1. Gépelje le a jegyzőkönyv szövegét! Mentse el a nyers szöveget!

2. Végezze el a tanult levelezési szabvány alapján a szöveg formázását! Ügyeljen arra, hogy a felesleges írásjeleket törölje!

3. Saját <azonosító_jelét> és a dátumot írja be az élőlábba!

4. Munkáját mentse el az előírt fájlneven!